

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12814
Tarih : 17.07.2025

31532

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

H. Saruhan OLUÇ

Antalya Milletvekili

Antalya Arkeoloji Müzesi, yalnızca Antalya'nın değil, Türkiye'nin en önemli arkeolojik koleksiyonlarından birine ev sahipliği yapmakta olup, mimari değeriyle de modern Türkiye mimarlığının özgün örnekleri arasında yer almaktadır. 53 yıldır hizmet veren ve 1960'lı yıllarda ulusal mimari proje yarışmasıyla seçilerek hayata geçirilen bu yapı, işinin ehli mimarlar tarafından tasarlanmış, çevresiyle uyumu, iklim koşullarına göre düzenlenmiş doğal havalandırma sistemi, yatay plaklar örtüsü ve sergi senaryosu ile döneminin ötesinde önemli bir değerdir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapının "depreme dayanıksız" olduğu gerekçesiyle yıkılarak yenilenmesinin planlandığı yönünde basına yansıyan haberler kamuoyunda ve uzman çevrelerde ciddi kaygı yaratmıştır. Binanın yıkımıyla birlikte hem mimari bir miras hem de Türkiye'nin kültürel kimliğinin önemli bir parçası olan bir yapı ortadan kaldırılacaktır. Üstelik bu karar, mimarları da dâhil olmak üzere konuya ilişkin uzman kişi ve kurumların görüşü alınmadan, katılımcı süreçler işletilmeden alınmıştır. Yalnızca taşıdığı arkeolojik eserler değil, kendisinin de kültürel bir miras değeri taşıdığı göz ardı edilen bu yapının yıkım planı,

Türkiye'nin son dönemde artarak devam eden modern mimarlık mirasına karşı duyarsızlığına yeni bir örnek teşkil etmektedir.

Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Milli Komitesi başta olmak üzere çeşitli akademik ve mesleki kuruluşlar tarafından da yapının korunması yönünde açıklamalar yapılmış, ancak bu çağrılar karşılıksız bırakılmıştır. Tarihî, kültürel ve mimari mirasın korunması, yalnızca geçmişin değil, ortak geleceğin de inşasıdır. Antalya Arkeoloji Müzesi'nin yıkımı planlanırken, bilimsel, etik ve kültürel ilkelerin hiçe sayılması ve bu kararların sermaye, rant veya otoriter planlamalar doğrultusunda şekillenmesi, halkın ve meslek odalarının demokratik katılımını yok sayan bir anlayışın sonucudur.

Son olarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından alınan karar doğrultusunda Antalya Arkeoloji Müzesi'nin 16 Temmuz 2025 tarihinde ziyarete kapatıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu kapatma kararının ardından, Antalyalı bir vatandaş tarafından kararın iptali ve yürütmesinin durdurulması talebiyle Antalya Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açıldığı da bilinmektedir. Müzenin kapısına kilit vurulduğu bu süreçte, sergilenen binlerce arkeolojik ve etnografik eserin yeni müze yapıncaya kadar nasıl muhafaza edileceği veya nereye taşınacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan resmi bir açıklama gelmemiş olması da kamuoyundaki kaygıları artırmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin kültürel miras yönetimi konusunda şeffaflıktan uzak bir süreç yürüttüğüne dair endişeleri pekiştirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Antalya Arkeoloji Müzesi binasının "depreme dayanıksız" olduğu iddiasına ilişkin bilimsel ve teknik raporlar nelerdir? Bu raporlar hangi kurumlar veya uzmanlar tarafından hazırlanmıştır ve kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
2. Müzenin yıkım kararı alınırken, yapının özgün mimari değerini ve kültürel miras niteliğini gözeten herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa, bu değerlendirme sonuçları nelerdir?
3. Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Milli Komitesi ve diğer akademik/mesleki kuruluşların yapının korunması yönündeki çağrılarına neden kulak asılmamıştır? Bu kuruluşlarla herhangi bir istişare süreci yürütülmüş müdür?

4. Antalya Arkeoloji Müzesi'nin restorasyon veya güçlendirme seçenekleri değerlendirilmiş midir? Eğer değerlendirilmişse, bu seçenekler neden tercih edilmemiştir ve yıkım kararının gerekçeleri nelerdir?
5. Müzenin 16 Temmuz 2025 tarihinde ziyarete kapatılması kararının hukuki dayanağı nedir? Bu karara karşı açılan dava süreci hakkında Bakanlığınızın tutumu ve beklentisi nedir?
6. Müze kapatıldıktan sonra binlerce arkeolojik ve etnografik eserin akıbeti ne olacaktır? Bu eserlerin taşınması ve yeni müze yapılana kadar korunması için hangi önlemler alınmıştır? Bu konuda kamuoyuna neden şeffaf bir açıklama yapılmamaktadır?
7. Yeni müze projesiyle ilgili herhangi bir mimari proje yarışması düzenlenecek midir? Eğer düzenlenmeyecekse, yeni yapının tasarımı hangi prensiplere göre belirlenecektir?
8. Antalya Arkeoloji Müzesi özelinde alınan bu kararın, Türkiye'deki diğer modern mimarlık mirası yapıları için bir emsal teşkil etmesi olası mıdır? Bakanlığınızın modern mimarlık mirasının korunmasına yönelik genel politikası nedir?
9. Kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi süreçlerinde halkın ve meslek odalarının katılımcılığını sağlamak amacıyla Bakanlığınız ne gibi adımlar atmayı planlamaktadır? Antalya Arkeoloji Müzesi örneğinde bu katılımcılığın neden sağlanamadığı düşünülmektedir?